

PROFESOR PhDr. LADISLAV ĎURIČ, DrSc. NEODIŠIEL

Sedemnásteho marca 2001 dotklo šľachetné srdce. Srdce dobrého človeka, chudobného zemana, vysokoškolského (nielen) učiteľa, psychológa, vedca, džentlmena a v najlepšom zmysle elegána, priateľa, manžela a otca. Profesor Ladislav Ďurič sa nám vzdialil. Vypočítavať všetky jeho zásluhy, úspechy, ale, žiaľ, aj neúspechy spôsobené dobou, v ktorej pôsobil, mi neprináleží. Napokon, pri jeho sedemdesiatke to na stránkach tohto časopisu kompetentnejšie vyjadril jeho priateľ a spolupútnik Janko Vonkomer.

Rodina. Len jeho najbližší, teda manželka a dcéry najlepšie vedia, koho stratili. Priam typická pre silu jeho osobnosti je aj skutočnosť, že práve jeho manželka patrí medzi výrazných reprezentantov stavu, ktorý napriek svojmu spoločenskému nedoceneniu hýbe týmto svetom – je učiteľkou. Napriek tomu, že ako psychológ sa neraz „dostal“ do rôznych ostrých rozporov s reprezentantmi oficiálnej pedagogickej línie (predovšetkým v sedemdesiatych a osemdesiatych rokoch minulého storočia), nikdy na „svojich“ učiteľov nezabudol a bránil ich profesionalitu a pedagogické majstrovstvo. „Tomy, na učiteľov mi nesiahaj, snaž sa ich pochopiť a pomôcť im!“ Takto ma raz vyhrešil, keď som sa na istom psychologickom odbornom podujatí (ešte ako psychologický elév) kriticky vyjadril na adresu učiteľskej obce. Jeho autorita mi pomohla, aby som svoje postoje v tomto smere prehodnotil a zmenil. Jeho otcovský vzor zas na druhej strane ovplyvnil aj profesionálnu dráhu staršej dcéry, ktorá úspešne pôsobí na katedre psychológie a patopsychológie Pedagogickej fakulty UK.

Priateľ. Človek má počas svojho života množstvo známych, mnoho kamarátov a pomenej priateľov. Kto si získal priateľstvo uja Laca (tak som ho vždy oslovoval, a to aj vtedy, keď sme si napokon potykali), mohol sa spoľahnúť, že v jeho osobe získal človeka, na ktorého sa dalo sto-percentne spoľahnúť, človeka, ktorý nikdy nepovedal nie, keď priateľ potreboval pomoc, človeka, ktorý, aj keď sa jemu osobne v tej chvíli nemuselo dariť, vždy vedel rozdávať dobrú náladu či odbornú radu.

Džentlmen a elegán. Len jeho najbližší a potom futbaloví spoluhráči a športoví fanúšikovia zrejme mohli vidieť uja Laca vo svetri či športovom drese. My ostatní si ho pamätáme len v obleku, najčastejšie s jeho obľúbenou „baboš“ kravatou. Aj ten, kto ho videl prvýkrát, musel hneď vedieť, že má do činenia s džentlmenom. Ale nielen jeho výzor ho pasoval do tejto roly. Výstupovanie, úcta k druhým a predovšetkým tolerancia k názorom iných jednoznačne dosvedčovali jeho „zemianstvo“, o ktorom pri priateľskom posedení vždy rád zaspieval.

Učiteľ. Okrem jeho rovesníkov prakticky každý súčasný česko-slovenský psychológ i učiteľ „prešiel jeho rukami“, keďže vysokoškolské učebnice prof. Ďuriča boli, sú a iste aj budú alfou i omegou predmetov pedagogická, učiteľská, školská a najmodernejšie edukačná psychológia na všetkých fakultách vychovávajúcich psychológov a pedagógov. Nie každý mal však možnosť, resp. šťastie nielen absolvovať, ale predovšetkým zažiť prednášky pána profesora. Boli plné nielen odbornosti, ale predovšetkým pozitívnych emócií. Málokto dokázal strhnúť študentov tak, ako práve profesor Ďurič. A to už nehovorím o skúške. „U Ďuriča je to v pohode,“ bol výrok prevažnej väčšiny študentov. Nie preto, že by skúšajúci nebol náročný, resp. že by bolo málo študijného materiálu. Práve naopak. Tá pohoda vyplývala z naoko jednoduchej skutočnosti: náš Pán učiteľ sa k nám „zobákom“ správal ako ku kolegom! Diskutoval s nami a dokonca nám

poskytoval priestor, aby sme (a to bolo v sedemdesiatych rokoch minulého storočia) vyjadrili svoj(!) názor.

Vedec. Asi mi celkom neprináleží, aby som vyzdvihol všetky vedecké úspechy a zásluhy pána profesora. Doc. Vonkomer ich svojho času rozobral podrobnejšie. Isté je, že jeho práce týkajúce sa štúdia únavy dodnes nie sú adekvátne ocenené. Z môjho pohľadu je však podstatný iný fakt. Tak, ako možno M. Jurčovu považovať za „matku“ slovenskej psychológie tvorivosti, jej otcom je potom jednoznačne profesor Ďurič. Práce celého tímu, ktoré pod jeho vedením vznikli v podmienkach experimentálnej školy, boli a sú nielen priekopnícke, ale z pohľadu odbo-ru aj jedinečné. No nielen to. Elánom a invenciou nášho učiteľa sme sa dali strhnúť viacerí a verní jeho tradíciám sa problematike venujeme naďalej.

Psychológ a človek. Možno sa zdá, že toto spojenie je neobvyklé, ale v prípade pána profesora nemožno oba pojmy oddeliť. U neho totiž nejde iba o pojmy, či slovné vyjadrenia. Pri tvorivosti, dôslednosti, vytrvalosti, pracovitosti a zodpovednosti, teda vlastnostiach, ktoré pána profesora vý-razne charakterizovali, si viem veľmi ľahko predstaviť, že mohol byť aj úspešným inžinierom, či umelcom. Je tu však ešte jedno slovo, ktoré v jeho prípade nebolo nikdy iba slovom: láska. O psychológii sa totiž hovorí, že ako odbor sa dá robiť iba s láskou. Profesor Ďurič je toho jasným dôkazom. A práve to považujem za jeho najvýraznejší odkaz. I preto je jasné, že sa nám len tak trochu vzdialil, ale určite neodišiel. Láska je totiž večná.

Tomáš Kováč